

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΤΜΗΜΑ: ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ,
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ &
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 20.01.2011

Αρ. Πρωτ.: 127860
(σχετ.: 130988)

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 101 87 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2105230110, 2105237254
Fax : 2105237254
Πληροφορίες :
E-mail : tke@yyka.gov.gr

ΠΡΟΣ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερωτήσεις Βουλευτών

Απαντώντας στις με αρ. 2864/15-9-2010 και 4827/12-10-2010 ερωτήσεις, που κατατέθηκαν στη Βουλή από τους Βουλευτές κκ. Φ. Κουβέλη και Ν. Τσούκαλη, Θ. Λεβέντη και Γ. Ψαριανό, σχετικά με λήψη μέτρων για τις κοινωνικά ευπαθείς ομάδες και για θέματα της αρμοδιότητάς μας, όπως με ενημέρωσε η υπηρεσία, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η εμφάνιση σε διεθνές επίπεδο μιας σειράς νέων κινδύνων που σχετίζονται με την επέκταση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού από τη μια, αλλά και η παράλληλη ζήτηση των πολιτών για κοινωνικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και συνεπώς η ανάγκη για υψηλά επίπεδα κοινωνικής προστασίας, συνθέτουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσονται συγκεκριμένες στρατηγικές/πολιτικές για την προώθηση της ευημερίας. Η ανάλυση της κοινωνικής κατάστασης οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η προώθηση στην απασχόληση αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα για τον περιορισμό του κινδύνου του αποκλεισμού. Γι' αυτό κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική η προώθηση στην απασχόληση των ομάδων του πληθυσμού με επισφαλή θέση στην απασχόληση.

Το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης υλοποιεί συγκεκριμένα Προγράμματα, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της ένδειας.

Η αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου υιοθετεί μέτρα και δράσεις θετικής διάκρισης και αντιμετώπισης προς όφελος των κοινωνικά ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.

Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τα Προγράμματα της κοινωνικής προστασίας των οικονομικά αδυνάτων είναι το Ν.Δ. 57/73 «Περί λήψεως μέτρων κοινωνικής προστασίας των οικονομικώς αδυνάτων και καταργήσεως των διεπουσών τον θεσμόν της απορίας διατάξεων». Φορείς υλοποίησης των ανωτέρω Προγραμμάτων είναι οι Δ/σεις Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας, με αποδέκτες τους οικονομικά αδύνατους πολίτες, εφόσον πληρούν τις προβλεπόμενες από το νόμο προϋποθέσεις.

1. Από τις Δ/σεις Πρόνοιας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας, χορηγούνται Βιβλιάρια Υγείας και Πιστοποιητικά Κοινωνικής Προστασίας σε οικονομικά αδυνάτους πολίτες για δωρεάν ιατρική και νοσηλευτική περίθαλψη (ΚΥΑ αριθμ. 139491/30.11.06) (ΦΕΚ 1747 τ. Β')

2. Από τον προϋπολογισμό των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της χώρας, διατίθενται οι παρακάτω δαπάνες για την κάλυψη αναγκών των παλιννοστούντων Ελλήνων:
- Εφάπαξ χρηματικό βοήθημα 117,39 € για την κάλυψη εξόδων πρώτης εγκατάστασης
 - Εφάπαξ χρηματικό βοήθημα 176,08 € για τη μεταφορά οικογενειακής οικοσκευής
 - Εφάπαξ χρηματικό βοήθημα 146,73 € για όσες οικογένειες παλιννοστούντων εγκαθίστανται σε ακριτικές περιοχές
 - Κάλυψη μεταφοράς σορού 293,43 € (αφορά επαναπατριζόμενους)
 - Μηνιαίο οικονομικό βοήθημα 35,22 € στους συμπληρώσαντες το 60^ο έτος της ηλικίας τους ή ανίκανους για εργασία, οικονομικά αδύνατους

Σημειώνουμε ότι σήμερα έχουν εκλείψει οι λόγοι που δικαιολογούσαν μέτρα θετικής διάκρισης για τη στήριξη των ομογενών, επαναπατρίζονται με δική τους θέληση, εντάσσονται στην ελληνική κοινωνία και ως Έλληνες πολίτες απολαμβάνουν όλα τα δικαιώματα των Ελλήνων πολιτών. Η χορήγηση χρηματικού βοηθήματος θα αποτελούσε άνιση μεταχείριση Ελλήνων πολιτών. Για το λόγο αυτό εξετάζεται η περίπτωση κατάργησης του Προγράμματος και τα προϋπολογισθέντα ποσά να διατίθενται για έκτακτα οικονομικά βοηθήματα λόγω ένδειας, όπου απαιτείται.

3. Παρέχεται κοινωνική προστασία στις περιπτώσεις που οι Έλληνες πολίτες:
- α) Τελούν σε κατάσταση ένδειας
 - β) Περιέρχονται προσωρινά ή μόνιμα σε κατάσταση ανάγκης εξ αιτίας ασθένειας - Θεομηνίας ή άλλου απρόβλεπτου γεγονότος.

Παρέχονται σκηνές - κουβέρτες (από την Κεντρική Αποθήκη Υλικού και από τα αποθηκευτικά κέντρα της χώρας) και έκτακτη οικονομική ενίσχυση στα πλαίσια του Ν.Δ.57/73, καθώς και επίδομα στεγαστικής συνδρομής.

Εκτός από επιδοματικές πολιτικές για την ενίσχυση ευπαθών ατόμων και με αφορμή την υλοποίηση του Α', Β' και Γ' Κ.Π.Σ., δίνεται έμφαση σε αναπτυξιακά προγράμματα κοινωνικής προστασίας και φροντίδας σε τομείς όπως η υγεία, η διαβίωση και η εκπαίδευση.

1. Το Υπουργείο μας, στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ, υλοποίησε το Πρόγραμμα «Ενέργειες Υποστήριξης Ατόμων που Απειλούνται ή Πλήττονται με Αποκλεισμό από την Αγορά Εργασίας στο πλαίσιο των Δράσεων του Δικτύου Κοινωνικών-Υποστηρικτικών Υπηρεσιών σε Τοπικό Επίπεδο» (Μέτρο 3.1, Ε. Π. «Υγεία - Πρόνοια»). Η λειτουργία του Μέτρου συνδέεται άμεσα με τη δημιουργία Δικτύου Κοινωνικών Υπηρεσιών, το οποίο λειτούργησε σε 150 περίπου Δήμους όλης της χώρας, στο πλαίσιο του οποίου παρέχονταν υπηρεσίες υποστηρικτικού χαρακτήρα, με στόχο την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Σε αρκετούς Δήμους η λειτουργία των Γραφείων συνεχίζεται ως σήμερα.

2. Στα πλαίσια του Ολοκληρωμένου Προγράμματος για την κοινωνική ένταξη των Ελλήνων τσιγγάνων, το οποίο σκοπεύει στη συντονισμένη παρέμβαση των συναρμόδιων Υπουργείων, σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης λειτουργεί Ιατροκοινωνικά Κέντρα (ΙΑΚ) για τσιγγάνους σε 32 Δήμους της χώρας.

Τα κύρια επίπεδα δράσης των ΙΑΚ αφορούν στην καταγραφή του πληθυσμού, στην αστικοδημοτική τακτοποίηση του πληθυσμού, σε ενέργειες προαγωγής της υγείας, στην απασχόληση, στην εκπαίδευση, στη συλλογική εκπροσώπηση των κατοίκων αλλά και στη στέγαση.

Τα ΙΑΚ εντάσσονται στις ενέργειες για την καταπολέμηση του αποκλεισμού των κοινωνικά ευπαθών ομάδων πληθυσμού. Η ίδρυση και λειτουργία τους έχει εγκριθεί στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου στήριξης και συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Επίσης σε συνεργασία με τις Υ.Πε. και το ΚΕΕΛΠΝΟ με Κινητή Μονάδα πραγματοποιούνται επισκέψεις σε καταυλισμούς μετακινουμένων τσιγγάνων, όπου πραγματοποιούνται κλινικές εξετάσεις και εμβολιασμοί παιδιών.

3. Σύμφωνα με την Απόφαση του Συμβουλίου 2000/596/ΕΚ της 28^{ης} Σεπτεμβρίου 2000 (ΕΛ Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 6-10-2000 L 252/12-18), για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Ταμείου για τους Πρόσφυγες, η Δ/νση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης του Υπουργείου ορίστηκε Εθνική Διαχειριστική Αρχή του Ταμείου για την περίοδο 1^η Ιανουαρίου 2000 έως 31 Δεκεμβρίου 2004, Διαχειριστική Αρχή για την περίοδο 2005 - 2010 (Απόφαση του Συμβουλίου 2004/904 ΕΚ της 2ας Δεκεμβρίου 2004), καθώς και για την περίοδο 2008 - 2013 (Απόφαση 573/2007 ΕΚ της 23^{ης} Μαΐου 2007).

Οι στόχοι του Ε.Τ.Π. είναι η στήριξη και ενθάρρυνση των προσπάθειών που καταβάλλουν τα Κράτη Μέλη για την υποδοχή των προσφύγων και των εκτοπισθέντων και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτής.

Τα προγράμματα που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Ε.Τ.Π., με χρηματοδότηση 75% από την Ευρωπαϊκή Ένωση και 25% συγχρηματοδότηση από το Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης αφορούν ως επί το πλείστον τη λειτουργία Κέντρων Υποδοχής, την παροχή νομικής συνδρομής και εκπροσώπησης των αιτούντων άσυλο, τη λειτουργία διαπολιτισμικών κέντρων που παρέχουν υπηρεσίες ένταξης στην ελληνική κοινωνία, την ευαισθητοποίηση-ενημέρωση της κοινής γνώμης και των τοπικών αρχών σε θέματα προσφύγων.

Επίσης διατίθενται δομές φιλοξενίας για τη στέγαση των αιτούντων άσυλο αλλοδαπών και ασυνόδευτων αλλοδαπών. Περιλαμβάνονται ενέργειες που αφορούν στις υποδομές ή στις υπηρεσίες που προορίζονται για τη στέγαση, την παροχή υλικής ενίσχυσης, την ιατρική φροντίδα, την κοινωνική μέριμνα ή τη βοήθεια κατά τα διοικητικά και δικαστικά διαβήματα, συμπεριλαμβανομένης της παροχής δικαστικής συνδρομής, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες των πλέον ευάλωτων ατόμων.

Τέλος, το 2008 και το 2009 υποβλήθηκε από τη χώρα μας αίτηση για χρηματοδότηση Επείγοντων Μέτρων, στα πλαίσια των διατάξεων της Βασικής Πράξης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων (573/2007/ΕΚ/Άρθρο 5 § 2). Η χρηματοδότηση Επείγοντων Μέτρων αφορά σε περιπτώσεις που συντρέχουν «καταστάσεις ιδιαίτερης πίεσης». Τέτοιες θεωρούνται οι περιπτώσεις «αιφνίδιας άφιξης σε συγκεκριμένα σημεία των συνόρων, μεγάλου αριθμού υπηκόων τρίτων χωρών που ενδεχομένως χρήζουν διεθνούς προστασίας» και το σύστημα υποδοχής αδυνατεί να ανταπεξέλθει σε «εξαιρετικά επαχθείς και επείγουσες ανάγκες, ενδεχόμενο κίνδυνο για την ανθρώπινη ζωή, την υγεία ή την πρόσβαση στην προστασία που χορηγεί η κοινοτική νομοθεσία».

Η χρηματοδοτική ενίσχυση του Ταμείου για τα Επείγοντα Μέτρα περιορίζεται σε διάρκεια 6 μηνών και δεν υπερβαίνει το 80% του κόστους κάθε μέτρου.

4. Για την ολοκληρωμένη παρέμβαση σε άτομα, οικογένειες ή ομάδες που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) Ν.Π.Δ.Δ. το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου μας, παρέχει υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής στήριξης, διαθέτει Γραμμή Επικοινωνίας (197) 24 ώρες το 24ωρο και είναι σε εθνικό επίπεδο ο συντονιστικός φορέας του δικτύου παροχής υπηρεσιών κοινωνικής αλληλεγγύης.

Εκτός από τη Γραμμή Επικοινωνίας, λειτουργούν σε Δημοτικά διαμερίσματα της Αττικής και της Θεσσαλονίκης, Κέντρα Κοινωνικής Στήριξης (ΚΚΣ), που στην ουσία αποτελούν τις περιφερειακές πύλες εισόδου στο σύστημα της άμεσης κοινωνικής φροντίδας, αλλά και Ξενώνες Σύντομης Φιλοξενίας προσφέρουν προσωρινή φιλοξενία (κατάλυμα και φροντίδα έως 6 μήνες) σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, όπως έφηβοι και έφηβες, γυναίκες θύματα οικογενειακής βίας - με ή χωρίς παιδιά, γυναίκες θύματα βίας γενικά, θύματα παράνομης εμπορίας και διακίνησης, με σκοπό την εκμετάλλευση αλλά και ενήλικες που βρίσκονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Στους Ξενώνες, πέραν της φιλοξενίας, παρέχεται στους εξυπηρετούμενους κατά τη διάρκεια της διαμονής τους, συμβουλευτική και ψυχολογική στήριξη, από ειδικευμένο προσωπικό.

Οι Ξενώνες συνεργάζονται με τα Κέντρα Κοινωνικής Στήριξης της περιοχής τους και με άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στον ίδιο χώρο (Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες, κ.λ.π.), προκειμένου να ευρεθεί η καταλληλότερη εφικτή λύση στο πρόβλημα του εξυπηρετούμενου.

Επίσης στο ΕΚΚΑ λειτουργεί δοκιμαστικά μια νέα δομή φιλοξενίας σε ειδικά διαμορφωμένο Ξενώνα, που βρίσκεται σε περιοχή της Αττικής. Στόχος του νέου αυτού προγράμματος είναι η παροχή φιλοξενίας σε συγγενείς ασθενών από την επαρχία, που νοσηλεύονται σε Νοσοκομεία της Αττικής και αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στα έξοδα διαμονής τους στην Αθήνα.

Επίσης, το ΕΚΚΑ ανέλαβε ως Αναθέτουσα Αρχή και υλοποίησε το Υπόεργο «Εμπειρογνωμοσύνη για το Επιχειρησιακό Σχέδιο ανάπτυξης του Εθνικού Προγράμματος Υποστήριξης και Φροντίδας Αστέγων», στο πλαίσιο του Ε.Π. «ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ», Άξονας Προτεραιότητας 1, Μέτρο 1.5»: «ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΝΕΩΝ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007 - 2013».

Τέλος, το ΕΚΚΑ στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών προς κοινωνικά ευπαθείς ομάδες και άτομα που απειλούνται από διακρίσεις και κοινωνικό αποκλεισμό, υλοποίησε το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα PROGRESS, με τίτλο: «Σύγχρονες Στρατηγικές Ίσης Μεταχείρισης: Κοινωνική Ενσωμάτωση και Ίση Πρόσβαση σε Υπηρεσίες Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τους Μετανάστες, τους Πρόσφυγες και τους Ρομά, που διαμένουν στην Ελλάδα», με σκοπό την προώθηση της ίσης μεταχείρισης και της κοινωνικής ένταξης των Ρομά, των Προσφύγων και των μεταναστών.

Συνημμένα:

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Βουλευτές κκ. Φ. Κουβέλη, Ν. Τσούκαλη, Θ. Λεβέντη,
Γ. Ψαριανό

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ:

- 1.Γρ.Υπουργού
- 2.Γρ.Υφυπουργού
- 3.Τμήμα Κοιν. Ελέγχου Νομοθ. Συντ. & Κωδικ.
- 4.Δ/ση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης

Α. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

